

PRZEDMIOTOWE ZASADY OCENIANIA
EDUKACJA DLA BEZPIECZEŃSTWA
KLASA VIII SZKOŁY PODSTAWOWEJ

Podstawowa nr 3 w Kłodzku

Nauczyciel: mgr Natalia Izdebska

Program nauczania: „Żyję i działam bezpiecznie” – Jarosław Słoma, Nowa Era

Podręcznik: „Żyję i działam bezpiecznie. NEON. Podręcznik do edukacji dla bezpieczeństwa dla klasy ósmej szkoły podstawowej”, nr dopuszczenia 1227/2024.

I. Postanowienia ogólne

PZO określają zasady oceniania wiadomości, umiejętności i postaw uczniów klasy VIII z edukacji dla bezpieczeństwa.

PZO opracowano w zgodzie z obowiązującym w szkole statutem oraz zasadami oceniania wewnątrzszkolnego.

Ocenianie uwzględnia specyfikę EDB, w szczególności przygotowanie do bezpiecznego działania w sytuacjach zagrożenia oraz udzielania pierwszej pomocy.

Ocenie podlegają wszystkie formy aktywności: wypowiedzi, czynności polecane przez nauczyciela, prace samodzielne, odpowiedzi, kartkówki, sprawdziany, testy, aktywność oraz zachowanie podczas zajęć w zakresie postaw związanych z bezpieczeństwem.

Program i seria „Żyję i działam bezpiecznie” dla klasy VIII obejmują m.in. pierwszą pomoc, bezpieczeństwo państwa, cyberbezpieczeństwo, elementy szkolenia strzeleckiego i terenoznawstwo. Nowa Era wskazuje, że aktualna edycja jest dostosowana do obowiązującej podstawy programowej.

II. Cele edukacyjne

- wyposażenie uczniów w wiedzę i umiejętności niezbędne do racjonalnego i skutecznego działania w przypadku zagrożenia bezpieczeństwa, zdrowia, życia, mienia i środowiska;
- przygotowanie do odpowiedzialnego zachowania podczas sytuacji kryzysowych, zagrożeń i ewakuacji;
- doskonalenie umiejętności udzielania pierwszej pomocy;
- kształtowanie odpowiedzialności za bezpieczeństwo własne i innych osób;
- rozwijanie umiejętności rozpoznawania zagrożeń, oceny sytuacji i doboru właściwego działania;
- rozwijanie komunikacji i pracy zespołowej;
- kształcenie otwartości i wrażliwości na potrzeby innych;
- kształtowanie postaw obywatelskich i odpowiedzialności za bezpieczeństwo państwa;
- rozwijanie umiejętności korzystania z wiarygodnych źródeł informacji.

III. Obszary oceniania

Obszar	Zakres
Bezpieczeństwo państwa	zagrożenia, system bezpieczeństwa, zasady zachowania
Sytuacje kryzysowe	alarmowanie, komunikaty, ewakuacja, zagrożenia i klęski żywiołowe
Pierwsza pomoc	ocena bezpieczeństwa, wezwanie pomocy, czynności ratownicze, RKO, AED, pozycja bezpieczna
Cyberbezpieczeństwo	zagrożenia cyfrowe, ochrona danych, bezpieczne technologie
Terenoznawstwo	orientacja, mapa, podstawowe zasady bezpiecznego działania w terenie
Edukacja obronna	zasady zachowania w sytuacjach zagrożenia i treści programu
Współpraca	komunikacja, podział zadań, odpowiedzialność
Postawy	bezpieczeństwo, odpowiedzialność, gotowość do pomocy, kultura pracy

IV. Formy sprawdzania osiągnięć

Forma	Zasady
Odpowiedź ustna	Kilka razy w semestrze; materiał z maksymalnie trzech ostatnich lekcji, a przy powtórzeniu – z całego działu. Oceniana jest rzeczowość, język przedmiotu, argumentacja i zastosowanie wiedzy.
Kartkówka	Materiał z maksymalnie trzech ostatnich lekcji; może być niezapowiedziana.
Sprawdzian/test/praca klasowa	Określona partia materiału lub dział; zapowiedziany z co najmniej tygodniowym wyprzedzeniem.
Praca ucznia	Karty pracy, zadania, analiza materiałów, prace pisemne.
Zadanie praktyczne	Wykonanie czynności zgodnie z procedurą, z zachowaniem bezpieczeństwa.
Projekt	Indywidualny lub grupowy; merytoryczność, samodzielność, źródła, współpraca, prezentacja.
Aktywność	Praca podczas lekcji, dyskusje, ćwiczenia, zadania praktyczne.
Aktywność dodatkowa	Konkursy, zawody i inne przedsięwzięcia związane z EDB.

V. Zasady oceniania i wagi

- Obowiązuje skala: 1 – niedostateczny, 2 – dopuszczający, 3 – dostateczny, 4 – dobry, 5 – bardzo dobry, 6 – celujący.
- Wszystkie oceny są jawne.
- W ocenianiu bieżącym dopuszcza się plusy i minusy.
- Za każde trzy plusy uczeń otrzymuje ocenę bardzo dobrą, a za każde trzy minusy ocenę niedostateczną.
- Uczeń wyróżniający się pracą oraz wiedzą wykraczającą poza zakres lekcji może otrzymać ocenę celującą za aktywność.

VI. Sprawdziany i prace pisemne

- Sprawdzian/test/praca klasowa jest zapowiadany co najmniej tydzień wcześniej i wpisywany do dziennika.
- Uczeń otrzymuje ocenioną pracę do wglądu w ciągu dwóch tygodni.
- Prace przechowuje nauczyciel i udostępnia rodzicom/opiekunom prawnym do wglądu zgodnie z zasadami szkoły.
- Uczeń nieobecny pisze sprawdzian w terminie ustalonym z nauczycielem, nie później niż dwa tygodnie od powrotu.
- Przy sprawdzianach i kartkówkach stosuje się następującą skalę:

Procent	Ocena
0–29%	1 - niedostateczny
30–49%	2 - dopuszczający
50–69%	3 - dostateczny
70–85%	4 - dobry
86–95%	5 – bardzo dobry
96–100%	6 – celujący

VII. Ocenianie umiejętności praktycznych

Umiejętności praktyczne są szczególnie istotne w EDB.

Ocenie podlegają:

- rozpoznanie zagrożenia i zapewnienie bezpieczeństwa;
- prawidłowa kolejność czynności;
- zgodność działania z poznaną procedurą;
- dobór adekwatnego sposobu działania i sprzętu;
- samodzielność;
- prawidłowe alarmowanie i przekazywanie informacji;
- współpraca i komunikacja.

W przypadku ćwiczeń pierwszej pomocy nauczyciel uwzględnia przede wszystkim bezpieczeństwo, poprawność procedury i umiejętność zastosowania jej w sytuacji praktycznej.

VIII. Nieprzygotowanie, nieobecność i poprawa

- Uczeń ma prawo dwa razy w semestrze zgłosić nieprzygotowanie; nie dotyczy ono zapowiedzianego sprawdzianu.
- Nieprzygotowanie zgłasza na początku lekcji – w dzienniku wpisuje się NP.
- Raz w semestrze uczeń może poprawić ocenę ze sprawdzianu/pracy klasowej lub inną; termin i forma są ustalane z nauczycielem.
- Po nieobecności uczeń uzupełnia brakujące notatki i wiadomości.
- Po co najmniej 5-dniowej usprawiedliwionej nieobecności pierwszego dnia po powrocie uczeń ma prawo być nieprzygotowany i nie otrzymuje minusa.

IX. Konkursy, zawody i aktywność dodatkowa

- I miejsce w konkursie szkolnym może być nagrodzone oceną celującą.
- Co najmniej wyróżnienie na etapie miejskim/powiatowym może być nagrodzone oceną celującą.
- Udział w przedsięwzięciach związanych z bezpieczeństwem może być uwzględniany w ocenianiu aktywności.

X. Dostosowanie wymagań

- Uczeń posiadający opinię lub orzeczenie PPP jest oceniany zgodnie z zaleceniami zawartymi w dokumentacji oraz obowiązującymi przepisami.
- Dostosowanie może obejmować formę poleceń, czas pracy, sposób odpowiedzi, liczbę zadań, organizację ćwiczeń i zakres wsparcia.
- W zadaniach praktycznych dostosowanie nie może naruszać zasad bezpieczeństwa.

XI. Kryteria ocen

Ocena	Wiadomości, umiejętności i aktywność
6 – celujący	Uczeń inicjuje dyskusję, przedstawia racjonalne i twórcze rozwiązania, samodzielnie analizuje problemy, wskazuje analogie, szanse i zagrożenia, krytycznie ocenia rozwiązania i argumentuje. Systematycznie poszerza wiedzę, dzieli się nią z grupą i wykorzystuje ją w nowych sytuacjach. W zadaniach praktycznych działa bezpiecznie, samodzielnie i bardzo sprawnie.
5 – bardzo dobry	Sprawnie korzysta ze źródeł, samodzielnie rozwiązuje zadania, jest aktywny. Poprawnie wykonuje czynności ratownicze, dobiera sprzęt i środki ratownicze, potrafi współpracować i kierować grupą. Opanował pełny zakres wiedzy programu i łączy wiadomości z różnych obszarów.
4 – dobry	Samodzielnie korzysta ze wskazanych źródeł, poprawnie rozumuje przyczynowo-skutkowo, wykonuje typowe zadania, podejmuje zadania dodatkowe. Poprawnie wykonuje podstawowe czynności ratownicze, dobiera potrzebny sprzęt i stosuje poznane środki. Opanował materiał w stopniu zadowalającym.
3 – dostateczny	Pod kierunkiem nauczyciela korzysta z podstawowych źródeł, samodzielnie wykonuje proste zadania i przejawia przeciętną aktywność. Opanował podstawowe elementy programu pozwalające podejmować podstawowe działania związane z bezpieczeństwem i pomocą.
2 – dopuszczający	Przy pomocy nauczyciela wykonuje proste polecenia. Wykazuje braki w wiedzy, ale nie uniemożliwiają one dalszej edukacji i mogą zostać uzupełnione. W zadaniach praktycznych wymaga wyraźnego wsparcia.
1 – niedostateczny	Nie potrafi wykonać prostych poleceń wymagających podstawowych umiejętności i nie opanował wiadomości koniecznych do dalszego rozwoju w ramach przedmiotu. Mimo wsparcia nie osiąga wymagań koniecznych.

XII. Informacja zwrotna i klasyfikacja

- Uczeń otrzymuje informację o ocenie oraz – w razie potrzeby – wskazówki dotyczące poprawy i uzupełnienia braków.
- Ocena klasyfikacyjna wynika z poziomu spełnienia wymagań edukacyjnych, z uwzględnieniem ocen bieżących, systematyczności, postępów, samodzielności oraz umiejętności praktycznych.
- Ocena klasyfikacyjna nie jest mechaniczną średnią arytmetyczną ocen bieżących, a wypadkową ocen.
- Ocena roczna uwzględnia osiągnięcia ucznia w całym roku szkolnym.

XIII. Postanowienia końcowe

- PZO obowiązuje od dnia 1.09.2026
- W sprawach nieuregulowanych stosuje się statut szkoły i obowiązujące przepisy prawa oświatowego.
- PZO może być aktualizowane w przypadku zmian przepisów, podstawy programowej, programu nauczania lub statutu szkoły.